

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 300 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Beheer en Redactie : Mr René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen.

DE INVLOED VAN OVERMACHT OP HET VERSCHULDIGD ZIJN VAN LIGGELD IN ZAKE RIVIERBEVRACHTING

Van de hand van Dr Jur. Marcel Gotzen publiceerde het Rechtskundig Weekblad in zijn nummer van 9 Maart j.l. (kol. 801-810) een bijzonder interessante bijdrage over den invloed van overmacht op het verschuldigd zijn van liggeld in zake rivierbevrachting.

Steller van het artikel verdedigt het standpunt dat krachtens de wet van 5 Mei 1936 het liggeld eenvoudig als een bijvoegsel van de vracht moet aangezien worden.

Uit de omstandigheid dat de vroegere verplichting van den schipper, na het verstrijken van den laad- of lostijd, aan den inlander of den geadresseerde een ingebrekestelling te beteekenen thans afgeschaft is, zou voortvloeien dat de schuldenaar niet meer in verzuim is.

Welnu, het juridische beginsel, krachtens hetwelk de schuldenaar zelf de gevolgen van de overmacht moet dragen — volgens den schrijver van het artikel — is slechts van toepassing ten aanzien van den in gebreke gestelden schuldenaar.

Hieruit volgt, luidens de aldus geformuleerde thesis, dat krachtens de wet van 5 Mei 1936, wanneer tijdens den termijn der ligdagen een geval van overmacht voorkomt, het liggeld ophoudt te loopen ten voordeele van den schipper. De inlander of geadresseerde zijn er van vrijgesteld.

Wij kunnen ons met deze interpretatie, die een door de geheele rechtsleer en rechtspraak en door alle practici aangenomen grondregel

omverwerpt, onmogelijk vereenigen. De vergissing van den schrijver is overigens te verontschuldigen juist omwille van het feit dat de voorbereidende werken van de wet van 5 Mei 1936 niet volledig werden gepubliceerd. Wij voelen ons derhalve verplicht hier een terechtzetting aan te brengen

Er dient aan herinnerd te worden dat de Hooge Raad voor de Binnenscheepvaart in 1927 een typecontract voor de binnenvaartbevrachting onder het opschrift : « Algemeene voorwaarden van bevrachting goedgekeurd door den Hoogen Raad voor de Binnenvaart » had opgesteld en goedgekeurd. Deze Algemeene Voorwaarden waren overigens in zeer breede mate ingegeven door het typecontract, dat door de Antwerpsche Kamer van Koophandel werd opgesteld onder de benaming : « Algemeene Voorwaarden van de Plaats van Antwerpen voor de bevrachting, het inladen en het lossen der binnenvaartschepen ».

Deze typecontracten hadden geenszins tot doel, en konden overigens niet als juridisch gevolg hebben, het bestaande recht te wijzigen. Welnu, de rechtspraak der Rechtbanken van Koophandel had sedert een halve eeuw den aard van het liggeld, zoowel in het zee- als in het binnenvaartrecht, op definitieve wijze bepaald (Jacobs, nr 301).

Het liggeld werd beschouwd als een schadevergoeding, die het aan den kapitein of aan den schipper berokkende nadeel moest herstel-

len, wanneer de inlader of de geadresseerde niet binnen de overeengekomen termijnen de verplichting van het inladen of lossen van het schip nakwamen. Zich steunende op het feit, dat het hier een werkelijke schadevergoeding betrof, had de rechtspraak beslist dat de kapitein of de schipper op deze schadevergoeding slechts recht hadden op voorwaarde den inlader of den geadresseerde in gebreke te stellen.

In de typecontracten, waarvan hierboven sprake was, werd bepaald dat liggeld van rechtswege zou verschuldigd zijn vanaf het verstrijken van den laad- of lostijd, zonder dat de schipper verplicht zou zijn tot ingebrekestelling over te gaan. Het is tijdens de besprekingen, die de redactie van de Algemeene Bevrachtingsvoorwaarden voorafgingen en voornamelijk tijdens de zitting van 14 Juni 1924, dat deze kwestie in den schoot van den Hoogen Raad voor de Binnenvaart werd behandeld. Ter ondersteuning van den nieuwen regel, die den schipper van de verplichting een ingebrekestelling te beteekenen ontsloeg, werd er o.m. op gewezen dat dergelijke verplichting in Frankrijk niet bestond. Eveneens werd de reden aangegeven waarom de verplichte inmorastelling niet door de Fransche rechtspraak werd geëischt, nl. omdat zij het liggeld als een bijvoegsel van de vracht beschouwt. Maar dit alles werd alleen ten titel van vergelijking tusschen het Belgische en het Fransche recht ingeroepen om aan te toonen dat de nieuwe regel, zooals hij werd voorgesteld, niets revolutionnairs had, vermits de niet verplichte ingebrekestelling doorgaans in Frankrijk werd aangenomen.

Toen de Hooge Raad voor de Binnenvaart den nieuwen regel goedkeurde, kon hij niet de bedoeling hebben den juridischen aard van het liggeld te wijzigen, vermits hij er zich toe beperkte een typecontract op te stellen dat echter, met uitzondering van de voorgestelde contractuele bedingen, beheerscht bleef door de van kracht zijnde wetgeving, zooals zij op dat tijdstip door de rechtspraak werd uitgelegd.

Verschillende jaren later nam de Hooge Raad voor de Binnenvaart het initiatief een voorontwerp van wet op de rivierbevrachting uit te werken. Dit voorontwerp van wet was in belangrijke mate geïnspireerd op de Algemeene Bevrachtingsvoorwaarden, die vroeger werden goedgekeurd. Het behield o.m. den regel waarbij de schipper ontslagen werd van de verplichting bij het verstrijken van den laad- of lostijd te protesteeren en formuleerde den tekst die deze

van artikel 22 der wet is geworden als volgt : « Het liggeld is van rechtswege verschuldigd na afloop van den laad- of lostijd, zonder dat er eenige beteekening noodig is. » Aldus werd de schipper door de wet ontslagen van de verplichting van het protest of van de ingebrekestelling, de ligdagen van rechtswege verschuldigd zijnde. Maar de Hooge Raad heeft er zich wel voor gehoed, zelfs tijdens de voorbereidende besprekingen, te beslissen en te verkondigen dat de aldus geformuleerde regel voor gevolg zou hebben de wetgeving op diepgaande wijze te veranderen en juridisch het liggeld met een eenvoudig bijvoegsel der vracht gelijk te stellen.

In zijn *Commentaire de la loi du 5 mai 1936* heeft Delahaye gemeend uit de besprekingen, die in de zitting van 14 Juni 1924 plaats grepen, maar die betrekking hadden op de redactie van de Algemeene Bevrachtingsvoorwaarden, de gevolgtrekking te mogen afleiden dat voortaan het liggeld als een onderdeel van de vracht zou worden beschouwd. Deze interpretatie van het proces-verbaal der zitting van 14 Juni 1924 was niet geheel juist en de uit dit proces-verbaal getrokken besluiten berusten op een vergissing.

De kwestie zou overigens zijn te weten of dit bijvoegsel van de vracht niet ten titel van straf of van schadevergoeding verschuldigd is, wegens niet nakoming door den inlader of den geadresseerde van de contractuele verplichtingen.

De vracht wordt inderdaad bepaald, rekening houdende met den termijn, binnen denwelken de inlader of de geadresseerde zijn verplichting moet uitvoeren. Indien deze termijn niet wordt geëerbiedigd, loopen de schuldenaars in verzuim een straf op. De qualificatie, die Delahaye van deze straf heeft gegeven, kan onmogelijk de gevolgen hebben, dit Gotzen er uit afleidt. Het is overigens een vergissing van zijn kant te meenen dat een schuldenaar slechts dan in verzuim verkeert, wanneer de schuldeischer van de verbintenis hem een ingebrekestelling beteekent. Hij verliest inderdaad uit het oog dat de schuldenaar *de lege* in gebreke kan worden gesteld. In deel III van zijn *Traité élémentaire de droit civil belge*, nr 75, leert De Page dat er geen aanleiding bestaat tot ingebrekestelling wanneer de wet zelf bepaalt dat een inmorastelling niet vereischt is. De auteur herinnert in dit verband aan de bepaling van artikel 1146 B.W., krachtens dewelke de beteekening van de ingebrekestelling aan den schuldenaar niet noodzakelijk is wanneer hetgeen de schuldenaar

zich verbonden heeft te doen niet kon gedaan worden dan binnen een bepaalden tijd, dien hij heeft laten voorbijgaan. En hij voegt er aan toe : « La mise en demeure n'est pas exigée à l'expiration du délai de starie, pour les surestaries en matière de navigation fluviale : Loi du 5 mai 1936, art. 22 ».

De schuldenaar geraakt bijgevolg op die wijze krachtens de wet in verzuim en derhalve blijft de juridische regel van toepassing, die voorziet dat de schuldenaar in verzuim de gevolgen van de overmacht moet dragen.

Het is overigens dit standpunt dat door de geheele rechtspraak werd ingenomen, onmiddellijk na het in werking treden van de wet van 5 Mei 1936 (Rechtbank van Koophandel te Antwerpen, 12 December 1940, P.A. 1941, 139; idem, 15 Mei 1946, R.W. 1946, 287; idem, 4 Juli 1946, R.W. 1946, 94).

Wij doen bovendien opmerken, dat de tekst zelf van de wet van 5 Mei 1936 tot deze interpretatie dwingt. Terwijl artikel 22 bepaalt dat geen enkele beteekening noodig is voor het doen loopen der ligdagen, voegt artikel 23 immers daaraan toe : « De ligdagen loopen *onafgebroken* door tot op het einde der lading of der lossing, met inbegrip van Zon- en feestdagen » en bevestigt Delahaye zelfs in zijn commentaar, nr 193 : « Le législateur a maintenu l'ancienne solution en décidant que rien ne viendrait interrompre les surestaries, ni les dimanches et jours fériés qu'il cite textuellement, ni les événements de force majeure que l'on peut y assimiler ».

Indien het anders ware zou aan de wettelijke bepaling van artikel 22 een tegenstrijdige en,

zeggen wij het, een bijna belachelijke beteekenis worden gegeven.

De wetgever heeft klaarblijkelijk de rechten van den schipper inzake liggeld willen uitbreiden en niet willen beperken; hij heeft hem de betaling van liggeld willen verzekeren zonder tot de beteekening eener ingebrekestelling te moeten overgaan. Men kan zich daarom moeilijk voorstellen, dat de wetgever krachtens denzelfden tekst een geheel nieuwen regel in de wetgeving zou hebben willen invoeren, dat hij, in geval van overmacht, den schipper van elke schadevergoeding zou hebben willen berooven, wanneer het schip door die overmacht gedurende een zeer langen tijd geïmmobiliseerd kan worden en dat de wetgever in dit geval den inlader of den geadresseerde, die reeds in verzuim waren hun verbintenis na te komen, van welkdanige straf zou hebben willen vrijstellen en hen zou hebben willen toelaten voordeel te halen uit een toevallige gebeurtenis, waarvan alleen de schipper het slachtoffer zou worden.

Niemand heeft ooit kunnen meenen dat een dergelijke draagwijdte aan de artikelen 22 en 23 van de wet moest worden toegekend.

De meest recente commentaar van de wet van 5 Mei 1936 werd door Mr René Deitz geschreven onder den titel : *Manuel de droit fluvial*. Deze auteur verdedigt eveneens het standpunt, dat een onderbreking der ligdagen door overmacht, op grond van den tekst van artikel 23, niet kan verrechtvaardigd worden.

Constant SMEESTERS,
Staflhouder der Balie van Antwerpen.

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

2de Kamer. — 25 November 1946.

Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. De Clippele.

Advocaat-Generaal : M. R. Janssens de Bisthoven.

MOTIVEERING VAN VONNISSEN EN ARRESTEN. — ONDUIDELIJKHEID VAN MOTIVEERING.

De bestreden beschikking, waarin aangevoerd wordt, « dat de ontzetting der rechten van art. 31 van het Strafwetboek niet dient uitgesproken », is onduidelijk gemotiveerd, daar zij in het dwister laat, of het militair gerechtshof de toepassing van art. 31 van het Strafwetboek uitdrukkelijk heeft willen uitsluiten, ofwel heeft willen verklaren, dat het overbodig was

die ontzetting uit te spreken tengevolge van de toepasselijkheid van art. 123 sexies van het Strafwetboek. Uit de onduidelijkheid van de motiveering te dien opzichte volgt, dat het arrest niet-gemotiveerd is.

Auditeur-Generaal t./ De Meester en cs.

Gelet op het bestreden arrest van het Militair Gerechtshof zetelende te Gent gewezen op 4 Juni 1946;

Over het middel ambtshalve opgeworpen : schending van artikel 97 der Grondwet :

Overwegende dat het beroepen vonnis verweerders veroordeeld had tot crimineele straffen met de vaststelling dat zij van ambtswege levenslang ontzet zijn van de rechten vermeld in artikel 123 sexies van het Strafwetboek;

Dat het bestreden arrest na de straffen herleid, en de vergelding toekomende aan de Staatskas verminderd te hebben, voor het overige het beroepen vonnis bevestigt naar verklaart « verstaat nochtans dat de ontzetting der rechten van art. 31 van het Strafwetboek niet dient uitgesproken »;

Overwegende dat, alzoo gemotiveerd, het bestreden arrest onzeker laat het punt te weten of het Militair Gerechtshof de toepassing van art. 31 van het Strafwetboek uitdrukkelijk heeft willen uitsluiten, ofwel heeft willen verklaren dat het overbodig was die ontzetting uit te spreken, ten gevolge van de toepasselijkheid van art. 123 sexies van het Strafwetboek;

Waaruit volgt dat het arrest, door onduidelijkheid van motiveering te dien opzichte niet gemotiveerd is;

En overwegende dat de substantieele of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de uitgesproken veroordeelingen overeenkomstig de wet zijn;

Om die redenen :

Verbreekt de bestreden beslissing, doch alleenlijk daar waar zij verklaart « dat de ontzetting der rechten van art. 31 van het Strafwetboek niet dient uitgesproken »;

Beveelt dat onderhavig arrest zal overgeschreven worden in de registers van het Militair Gerechtshof te Gent en dat melding ervan zal gedaan worden op den kant van het gedeeltelijk verbroken arrest;

Verwijst de zaak alzoo beperkt naar het Militair Gerechtshof anders samengesteld;

Veroordeelt de verweerders tot de helft der kosten en den Staat tot de andere helft der kosten.

HOF VAN VERBREKING

2de Kamer. — 9 December 1946.

Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. De Clippele.

Eerste Adv.-Generaal: M. R. Hayoit de Termicourt.

VOORZIENING IN VERBREKING. — TEGEN BESLISSING VAN GENEESHEER-DESKUNDIGE VAN EEN KRIJGSHOSPITAAL. — NIET ONTVANKELIJK.

Er bestaat geen enkele wetsbepaling, die voorziening in verbreking toelaat tegen de beslissing van den geneesheer-deskundige van een krijgshospitaal.

Van den Broucke Ghislain.

Het Hof;

Gehoord Raadsheer de Clippele in zijn verslag en op de conclusie van den Heer R. Hayoit de Termicourt, Eersten Advocaat-Generaal;

Gelet op de bestreden beslissing van den geneesheer-deskundige van het Krijgshospitaal te Brugge;

Over de ontvankelijkheid van de voorziening :

Overwegende dat geen enkele wetsbepaling de voorziening toelaat tegen de beslissing van den

geneesheer-deskundige van het Krijgshospitaal waar de betrokkene in observatie werd gesteld;

Waaruit volgt dat de voorziening niet ontvankelijk is;

Om die redenen :

Verwerpt de voorziening.

HOF VAN BEROEP TE GENT

1ste Kamer. — 10 Januari 1947.

Voorzitter: M. De Clercq.

Raadsleden: M.M. Heyvaert en Haus.

Eerste Advocaat-Generaal: M. De Bie.

Pleiters: Mrs Fredericq en Piret.

I. PROCEDURE. — ONTVANKELIJKHEID DER ACTIE TOT GELDIGVERKLARING VAN EEN BESLAG TOT TERUGVORDERING.

II. ART. 2279 B.W. — BEZIT TE KWADER TROUW.

I. *De vordering tot eigendomsbeslag is ontvankelijk tegen den persoon, die enkel het bezit van het voorwerp — dat bij een derde werd gevonden — heeft, voornamelijk, wanneer de actie tot geldigverklaring van het beslag tot terugvordering gepaard gaat met een actie tot vaststelling van zijn eigendomsrecht. (1)*

De ontvankelijkheid eener actie tot geldigverklaring van een beslag tot terugvordering moet door den rechter van ambtswege niet onderzocht worden.

II. *Het bezit ter kwader trouw wordt door art. 2279 B.W. niet beschermd.*

De Poortere t/ Buys.

Gezien de stukken, onder meer het vonnis tusschen partijen op tegenspraak gewezen door de rechtbank van eersten aanleg te Dendermonde, Kamer van den alleenzettelenden rechter, op 12 Juli 1946;

Gehoord partijen in hun middelen en besluiten;

I. *Ontvankelijkheid van de vordering :*

Overwegende dat het verzoekschrift door appellant aan den Voorzitter der rechtbank van eersten aanleg te Dendermonde gericht, ten einde beslag tot terugvordering op zijn auto te mogen leggen, uitdrukkelijk vermeldt dat dit beslag gericht is tegen geïntimeerde, die het bezit ervan had en eigenaar ervan beweerde geworden te zijn;

Dat deze auto zich toevallig in de garage Vankasteren te St. Niklaas (Waas) bevond, waar zij door den toldienst overgebracht en voor rekening van geïntimeerde bewaard werd, de garagist Vankasteren geen het minste recht op deze auto bewerende te hebben;

Dat dus mag aangenomen worden dat in feite het beslag enkel tegen geïntimeerde gericht was en wel op een voorwerp waar hij alleen het bezit (possession) van had;

Overwegende dat zoo, om latere moeilijkheden te vermijden, appellant er misschien belang bij had ook Vankasteren, bij wien de auto zich bevond, voor het gerecht te dagen, het nochtans volstond dat hij zijn vordering tegen geïntimeerde richtte, des te meer daar de vordering tot geldigverklaring van het

beslag met een vordering tot vaststelling van zijn eigendomsrecht gepaard ging;

Overwegende, ten andere, dat geïntimeerde de ontvankelijkheid der vordering niet betwist en die vordering niet van deze is waarvan de rechter de ontvankelijkheid van ambtswege moet nagaan;

Dat de vordering dus, voor zooveel zij tusschen appellant en geïntimeerde moet beslist worden, ontvankelijk is;

II. Ten gronde :

Overwegende dat de eenige vraag, die door partijen aan het Hof onderworpen wordt, hierop uitkomt te weten of geïntimeerde te goeder trouw in het bezit van de auto gekomen is;

Dat deze houdt staan dat de auto vrijwillig verlaten en prijsgegeven werd, hetzij dat appellant haar tijdens zijn vlucht achtergelaten had, met het inzicht ervan afstand te doen en haar over te laten aan dezen die haar zou vinden, hetzij dat hij haar aan het leger zou afgestaan hebben en de auto dan in dezelfde voorwaarden door leden van het leger zou verlaten geweest zijn;

Overwegende dat deze tweede veronderstelling moet van kant geschoven worden, daar niet bewezen is dat de auto aan het leger afgestaan werd;

Dat de eerste veronderstelling ook niet kan aangenomen worden daar niet bewezen is dat appellant, met door den nood gedwongen zijn auto voorloopig achter te laten, het inzicht zou gehad hebben deze definitief uit zijn bezit te laten gaan;

Dat het tegendeel zelfs schijnt vast te staan, daar appellant reeds in 1940, zoodra hij in België terug gekomen was, voetstappen heeft aangewend om de auto terug te vinden;

Overwegende, ten andere, dat geïntimeerde zelfs niet heeft kunnen veronderstellen dat de auto vrijwillig prijsgegeven werd, daar de omstandigheden zelve waarin de auto zich bevond, toen hij er bezit van nam hem noodzakelijk moesten doen besluiten dat deze slechts voorloopig achtergelaten was;

Overwegende, eindelijk, dat de manier van handelen van geïntimeerde, tijdens het onderzoek door het beheer der douanen en accijnzen dit komt bevestigen, daar hij steeds zijn verklaringen nopens de herkomst van de auto veranderde, eerst, in tegenstrijd met de waarheid, bewerende den châssis bij Meer Blancke te Zeveneecken en de carrosserie bij Auto Flora te Melle aangekocht te hebben en, om deze bewering te staven, zelfs onder meer het nummer van den motor veranderd hebbende, om daarna, in het nauw gebracht, te bekennen dat hij ze te Rue van een onbekend persoon, op wiens hof de auto stond, gekocht had; dat hij verder verklaarde den naam van den verkoper niet te kennen en de bewijzen van aankoop niet meer te bezitten;

Overwegende dat dus bewezen is dat geïntimeerde het bezit van de auto te kwader trouw verkregen heeft en zulk bezit door de wet niet beschermd wordt;

Overwegende, verder, dat appellant bewezen heeft dat de auto zijn eigendom is en hij dus gerechtigd is haar terug te vorderen;

Overwegende dat op dit punt een eindvonnis kan tusschenkomen;

III. Schadevergoeding :

Overwegende dat op dit punt de door de partijen genomen conclusiën het Hof niet in staat stellen over dit deel van de vordering te beslissen;

Om deze redenen :

Het Hof,

Gelet op art. 24 der wet van 15 Juni 1935,

Alle andere of meerdere conclusiën als ongegrond of voorbarig verwerpende;

Ontvangt het beroep, verklaart het gegrond en doet de bestreden beslissing te niet; opnieuw wijzende, verklaart de vordering ontvankelijk, en ten gronde beslissende bij evocatie en voor zooveel het de betwisting tusschen partijen betreft, verklaart van waarde en geldig het beslag tot terugvordering gelegd bij proces-verbaal van deurwaarder Aimé Van Puyvelde te Sint Niklaas in dato 2 Maart 1946, geboekt; dienvolgens, beveelt dat de autowagen, merk « Imperia » type alouette, châssis 54536, motor vroeger 273686 en nu 110650 zich bevindende garage Vankasteren te Sint Niklaas-Waas, waar hij voor rekening van geïntimeerde bewaard wordt, binnen de vier en twintig uren na de beteekening van onderhavig arrest aan appellant zal afgegeven worden;

Beveelt dat partijen alle hunne rechtsmiddelen betreffende de vordering tot schadevergoeding gelijktijdig zullen voor te dragen hebben;

Veroordeelt geïntimeerde tot al de tot nu toe gedane kosten van beide aanleggen, daarin begrepen deze van het beslag tot terugvordering;

Beveelt de afscheiding der kosten van beroep ten behoeve van Meester Cruyt, pleitbezorger, die ter terechtzitting bevestigd heeft het meerendeel der voorschotten te hebben gedaan;

Stelt de zaak uit tot verdere behandeling op 24 Januari eerstkomende.

(1) Zie : Rép. prat. du droit belge, verbo : Saisie-revendication, nr 58 e. v.

HOF VAN BEROEP TE LUIK

5de Kamer. — 19 Februari 1947.

Voorzitter: M. Verreydt.

Raadsheeren: M.M. Albert en Vroonen.

Advocaat-Generaal: M. Kellens.

Pleiters: Mrs Van den Bosch, Van Dessel, de Radzitsky d'Ostrowick, Gourdet, Ruiters.

STRAFVORDERING. — OPROEPING IN GEDWONGEN TUSSCHENKOMST EN IN VRIJWARING.

Het wetboek van strafvordering bepaalt uitdrukkelijk, dat voor de strafrechtbanken geen andere burgerlijke vorderingen kunnen aanhangig gemaakt worden dan deze van het door het misdrijf benadeelde slachtoffer, deze gericht tegen de burgerlijk verantwoordelijke personen en de actie tot schadevergoeding van den vrijgesproken beschuldigde tegen de burgerlijke partij.

De strafrechtbank is onbevoegd om kennis te nemen van een oproeping in gedwongen tusschenkomst en in vrijwaring. De beginselen, die de bevoegdheid der burgerlijke rechtbanken beheerschen gelden niet t.o.v. de strafrechtbanken en kunnen niet tot gevolg hebben aan de strafrechtbanken bevoegdheid toe te wijzen in zake eener burgerlijke vordering, die op een contract gesteund is.

Landrieux t/ O.M. en Cs.

Delsipexhe - Van Oorschoot en Cs. t/ N. V. Les Patrons réunis.

1° Op strafgebied :

Herzien het arrest bij verstek uitgesproken door dezen zetel op 11 Juli 1946;

Overwegende dat betichte regelmatig verzet aangeteekend heeft tegen voormeld arrest;

Overwegende dat de ten laste van betichte gelegde feiten gepleegd werden tusschen den 29 Mei 1940 en den 1 November 1944, meer bepaaldelijk op 30 Januari 1943 en dat ze beteugeld zijn door geldboete en een gevangenisstraf van minder dan 2 jaar;

Overwegende dat betichte aldus van de bepalingen van de besluitwet van 20 September 1945 betreffende de amnestie moet genieten;

2° Op Burgerlijk gebied :

Overwegende dat : 1) Baré-Theo, 2) Celine Scheepers, echtgenoot Molord, 3) de echtgenooten Jean Delsipexhe-Van Oorschoot, 4) de echtgenooten Richard Vermeersch-Scheepers, zich regelmatig en ten gepasten tijde voor den eersten rechter als Burgerlijke Partij aangesteld hebben, tegen Landrieu;

Overwegende dat Mevrouw Page en Mijnheer Page zoowel in eigen naam als om zijn echtgenoot bij te staan en te machtigen, in hunne hoedanigheid van erfgenamen het geding hervat hebben namens Mevrouw Vermeersch, overleden den 25 December 1944;

Overwegende dat door het onderzoek voor het Hof gedaan de feiten die aanleiding gegeven hebben tot de vervolgingen bewezen zijn gebleven en de oorzaak zijn van de door de Burgerlijke Partijen geleden schaden en Landrieu aansprakelijk is voor deze schaden;

Overwegende dat indien men het stelsel van de Rechtbank gesteund op de getuigenissen van de personen die op den weg stonden aanneemt, de volledige verantwoordelijkheid van Landrieu bewezen is, vermits, volgens voormelde getuigen, de baan volkomen vrij was en dat aldus het ongeval het gevolg van een onbegrijpelijke beweging en zware onvoorzichtigheid van Landrieu moet zijn geweest;

Overwegende dat indien men het stelsel van Landrieu aanneemt dezes volledige verantwoordelijkheid even klaar blijft;

Overwegende inderdaad, dat met een kar of camion voorbij te steken Landrieu de noodige voorzorgen moest nemen en tot deze beweging overgaan zonder het leven van de bij hem inzittende personen in gevaar te stellen, — namelijk zich vergewissen of de baan vrij was en de snelheid van

zijn voertuig regelen voor en na de voorbijsteking, rekening houdende met de wedergesteltenis en den glibberigen staat van den weg;

Overwegende dat in vollen dag, op de groote baan Brussel-Luik een « triporteur » of een rijwiel geladen met groot pak, in geen geval, een onvoorzienbare hindernis kan uitmaken;

Dat, indien de wielrijder op den weg of zelfs op den rijweg stond onmiddellijk voor het ongeval, hij toch voor iedereen zichtbaar was en dat, indien hij van uit een huis kwam hij toch den materieelen tijd heeft moeten hebben van uit het huis te komen, den rijweg over te steken en op de baan te komen, tijd als meer dan voldoende om aan een autobestuurder gelegenheid te geven al de noodige voorzorgen te nemen om een ongeval te vermijden;

Overwegende dat hoe men ook het ongeval beschouwe, Landrieu volledig verantwoordelijk dient gesteld te worden van al de door de Burgerlijke Partij — die niet de minste fout kunnen begaan hebben — geleden schaden;

Overwegende dat het vonnis waarvan beroep oordeelkundig over de eischen der Burgerlijke Partijen recht heeft gedaan en te dien opzichte dient bekrachtigd te worden;

3° Aangaande de eischen in tusschenkomst :

Overwegende dat terecht het arrest van dezen zetel, in dato 11 Juli 1945, den eisch in tusschenkomst van de Burgerlijke Partij Delsipexhe-Van Oorschoot tegen « Les Patrons Réunis » verworpen heeft en dat zijn motiveering dient behouden te worden en toegepast niet alleen aan gezegden eisch in tusschenkomst maar ook aan de andere eischen in tusschenkomst die naderhand ter zake geschieden;

Overwegende dat, ten onrechte, de rechtbank de zaken openbaar ministerie tegen Landrieu en de dagvaarding in tusschenkomst en vrijwaring tegen Patrons Réunis samengevoegd heeft, deze laatste in beginsel ontvankelijk verklaart, en teneinde getuigen te hooren nopens den grond van dien eisch, de debatten voor heropend verklaard heeft;

Overwegende, inderdaad, dat de openbare en burgerlijke vorderingen voor de boetstraffelijke rechtsmachten gebracht, beheerscht worden door de regelen van procedure en van bevoegdheid door het wetboek van strafvordering en de aanvullende wetten bepaald;

Dat het voormeld wetboek uitdrukkelijk geen andere vorderingen van burgerlijken aard voor de boetstraffelijke rechtsmachten aanneemt dan deze van het slachtoffer door het misdrijf benadeeld, deze tegen de burgerlijke verantwoordelijke personen gericht en de eisch in schadevergoeding van de vrijgesproken betichte tegen de burgerlijke Partij;

Overwegende dat de Burgerlijke Partij of de betichte tegen welke de burgerlijke vordering voor de beteugelende rechtsmachten is ingeleid in de burgerlijke actie, geen derde in gedwongen tusschenkomst en in vrijwaring mogen oproepen, wanneer zij zich beroepen op het bestaan van een contract, en dat alleen de burgerlijke vordering die het misdrijf als voorwerp heeft onder de bevoegdheid van

de beteugelende rechtsmachten valt; dat de regelen die de bevoegdheid (attributions) der burgerlijke rechtsmachten bepalen (nl. art. 50 der wet van 25-3-1876 in de hoogervermelde dagvaarding ingeroepen) niet toepasselijk zijn op de beteugelende rechtsmachten en niet als gevolg kunnen hebben aan deze laatste bevoegdheid toe te wijzen ten opzichte van een andere burgerlijke vordering die op een contract gesteund is (art. 3 en 4 wet 17-4-1878; Cass. 30 April 1934 en 16 Mei 1934, Pas. 1934, 126 en 240; zie ook Cass. 6 Maart 1939, Pas. 1939, 114; Cass. 25 September 1939, Pas. 1939, 393);

Overwegende dat de door de partijen « Mon charbon » en de Radiguès aangehaalde artikelen 464 en 466 van het wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering het strafrecht niet beheerschen en in geen geval zouden kunnen indruischen tegen de beginselen in de hooger aangehaalde arresten van het verbrekingshof;

Overwegende dat in die omstandigheden de rechtbank onbevoegd was om over de oproeping in tusschenkomst en vrijwaring kennis te nemen; en dat het Hof dezelfde onbevoegdheid moet inroepen zoo goed ten opzichte van de door den eersten rechter beslechten eisch in tusschenkomst als ten opzichte van de daarop volgende eischen van denzelfden aard;

4° *Aangaande den eisch van gemeen verklaring van het tusschen te komen arrest :*

Overwegende dat in zijn voor het Hof genomen besluiten, Landrieu in subsidiarlijke orde vraagt dat het tusschen te komen arrest gemeen zou verklaard worden jegens de partijen « Les Patrons Réunis » en « Mon Charbon » en, dat de partijen « Mon Charbon » en de Radiguès insgelijks vragen dat het arrest gemeen zou zijn en tegenoverstelbaar aan de « Patrons Réunis »;

Overwegende dat de inleidende dagvaardingen — in dato respectievelijk 4 en 6 December 1946 — geen gewag maken van dezen eisch en zich tot den eisch in tusschenkomst beperken;

Dat deze eisch in gemeen verklaring aldus buiten de grenzen van de gerechtelijke overeenkomst valt en dus niet ontvankelijk is;

Overwegende dat zelfs indien deze eisch regelmatig ingediend zou geweest zijn, hij toch niet zou kunnen aangenomen worden, zelfs ten bewarenden titel, vermits hij in strijd zou zijn met de principes uiteengezet in de arresten van het Verbrekingshof in dato 6 Maart en 25 September 1939 en voor gevolg zou hebben dat derde en vreemde personen in een strafzaak zouden tusschenkomen buiten de perken door voormelde rechtspraak vastgesteld;

Om deze beweegredenen :

Het Hof, gelet op art. 24 der wet van 15 Juli 1935, 1, 10 besluitwet van 20 September 1945;

Uitspraak doende bij wederspraak;

Zegt het verzet van Landrieu regelmatig en ontvangt het;

Verklaart uitgedoofd bij amnestie de openbare vordering tegen voornoemden Landrieu, onder voorbehoud van gebeurlijke toepassing van art. 9 van voornoemde besluitwet van 20 September 1945;

Ontslaat hem van de tegen hem door den eersten rechter uitgesproken straffen;

Uitspraak doende over de burgerlijke belangen :

Doet het bestreden vonnis teniet, doch enkel in zooverre het rechtdoende op burgerlijk gebied op de vordering in gedwongen tusschenkomst en vrijwaring ingesteld door de burgerlijke partij Van Oorschot-Delsipexhe tegen de N.V. Patrons Réunis de zaken samengevoegd heeft, den eisch ontvankelijk verklaard heeft, de debatten heropend verklaard heeft nopens dien eisch en een getuigenverhoor beval;

Bekrachtigt het bestreden vonnis in al zijn overige schikkingen op burgerlijk gebied, behalve wat de aanduiding van de deskundigen betreft en waarover eerste rechter geen uitspraak heeft gedaan,

het vonnis te dien opzichte aanvullende, stelt aan als deskundige : de Dokters in geneeskunde: 1) Firket, Quai Mativa, Luik; 2) Moureau, rue Vilette, Luik; 3. Dentinne, rue Ste. Veronique, 31, Luik;

Zegt dat er geen grond is tot toepassing van art. 215 van het wetboek van strafvordering;

Verklaart al de eischen in tusschenkomst en in gemeen verklaring niet ontvankelijk;

Laat de kosten der openbare vordering in de twee instanties ten laste van den Staat;

Verwijst Landrieu in de kosten van Beroep jegens de burgerlijke partijen; verwijst de aanvragers in tusschenkomst en in gemeenmaking ieder in al de kosten van de respectievelijke eischen;

Verzendt de zaak naar de correctionele rechtbank te Hasselt tot verdere behandelingen;

Geeft akte aan de echtgenooten Page-Vermeersch dat zij in hun hoedanigheid van erfgenamen het geding hervatten als Burgerlijke Partijen namens Mevrouw Scheepers, echtgenoot Vermeersch, overleden den 25 December 1944.

NOTA. — Dit arrest bevestigt het arrest in dezelfde zaak, bij verstek op 11 Juli 1946 uitgesproken. Zie R. W., 1946, 259.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE BRUGGE

18 Februari 1947.

Voorzitter: M. Axters.

Rechters: M.M. Gerniers en Denys.

Pleiters: Mrs Louf en Moulaert.

I. SCHEIDING VAN GOEDEREN. — ART. 1443 B.W. — VEROORDEELING VAN DEN MAN DOOR EEN KRIJGSGERECHT.

II. SCHEIDING VAN GOEDEREN. — TUSSENKOMST VAN DEN DIENST VAN HET SEQUESTERKRACHTENS ART. 1447 B.W. — TEGENSTELBAARHEID VAN DE SCHEIDING VAN GOEDEREN AAN DEN DIENST VAN HET SEQUESTER.

I. *De veroordeeling van den man door een krijgsgerecht, waarbij hij o.m. tot betaling van een aanzienlijke schadevergoeding aan den Belgischen Staat wordt verwezen, heeft de wanorde zijner zaken voor gevolg, waardoor te vreezen is, dat zijn goederen niet meer volstaan om de rechten en terugnemingen van de vrouw te voldoen.*

II. Daar de Dienst van het Sequester de inbewaaring-gestelde goederen beheert ten behoeve van de schuldeischers kan hij, evenals deze laatsten krachtens art. 1447 B.W. in het geding tot scheiding van goederen evenals bij de ten uitvoerlegging van het vonnis tusschenkomen.

De artt. I der Besluitwet van 23 Augustus 1944 en 8 der Besluitwet van 17 Januari 1945 waarbij bepaald wordt, dat geen handelingen betreffende de inbewaaring-gestelde goederen aan den Dienst van het Sequester tegenstelbaar zijn, hebben alleen tot doel de wederrechtelijke handelingen van den eigenaar ter bedrieglijke benadeeling van de rechten zijner schuldeischers te voorkomen. Zij stellen evenwel geen einde aan de uitoefening van een door de wet erkend recht van de vrouw om zich tegen het slecht beheer van de gemeenschap door den man te beveiligen.

De Jode t/ Andries, De Jode (curator) en Dienst van het Sequester.

Gezien de dagvaarding van 26 October 1946, geboekt op zegel van vijf frank;

Gezien de bundel van de aanlegster en de artt. 34, 2, 36, 37 en 40 der wet van 15 Juni 1935;

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten;

Overwegende dat de eerste en tweede gedaagde, alhoewel behoorlijk gedagvaard geen pleitbezorger hebben aangesteld;

Overwegende dat de aanlegster tegen haar echtgenoot, de eerste gedaagde, tegen zijn curator, de tweede gedaagde, en tegen den Dienst van het Sekwester, de scheiding van goederen vordert, na hiertoe bij bevel van den Voorzitter van deze Rechtbank van 19 November 1946 gemachtigd geweest te zijn; dat deze vordering bekend gemaakt werd in het Staatsblad den 4 December 1946;

Overwegende dat deze vordering gegrond is op een arrest van het Krijgshof van Gent, dagteekend van 7 Mei 1946 waarbij de eerste gedaagde benevens een zware strafrechterlijke veroordeeling, verwezen werd aan den Belgischen Staat een schadevergoeding van 500.000 frank met de gerechtelijke interesten en de kosten te betalen; dat deze veroordeeling de wanorde van de zaken van den man medebrengt en hierdoor zijne goederen niet meer volstaan om de rechten en terugnemingen van de aanlegster te voldoen; dat dientengevolge, op grond van artikel 1443 B. W. B. de contractueele wettige gemeenschap, ingesteld bij akte van Notaris Standaert, op 4 Juli 1927, dient ontbonden en de scheiding van goederen uitgesproken;

Overwegende dat de derde gedaagde, de Dienst van het Sekwester, zich tegen de scheiding van goederen niet verzet, doch besluit tot hare tusschenkomst bij de bewerkingen van vereffening der gemeenschap, en tot de niet-tegenstelbaarheid van het vonnis dat de scheiding uitspreekt; dat deze besluiten ongegrond zijn; dat de Dienst van het Sekwester de goederen van de veroordeelden bewaart, ten behoeve van hunne schuldeischers, en derhalve evenals deze laatste in art. 1447 B. W. B. het recht vinden in het rechtsgeding tot scheiding evenals in de uitvoering van het vonnis van scheiding tusschen te komen;

Overwegende dat de derde gedaagde zich ten onrechte beroept op art. 1 der Besluitwet van 23 Augustus 1944, en art. 8 der Besluitwet van 17 Januari 1945, beschikkende dat geene handelingen betreffende de in bewaaring gestelde goederen aan den Dienst van het Sekwester tegenstelbaar zijn; dat hier bedoeld worden wederrechtelijke handelingen van den eigenaar ter bedrieglijke benadeeling van de rechten van zijne schuldeischers, maar geenszins de uitoefening van een door de wet erkend recht van de vrouw zich tegen het slecht beheer der gemeenschap van den man te beveiligen;

Om deze redenen :

Wijzende bij verstek tegen de twee eerste gedaagden en op tegenspraak tegen de derde;

Zegt voor recht dat de aanlegster van goederen gescheiden is van haren echtgenoot; dat zij het vrije beheer zal hernemen van de goederen door haar in het huwelijk ingebracht, van degene die haar onder het huwelijk gewerden, en van die haar later zullen geworden;

Benoemt als notaris den heer Jos. De Vestele te Brugge, die zal overgaan tot de vereffening en verdeeling der gemeenschap van goederen, en der terugnemingen van de vrouw, ingeval van aanvaarding der gemeenschap; en der terugnemingen alleen ingeval van verzaking;

Zegt dat tot al deze bewerkingen zal overgegaan worden op al de dagen, uren en plaatsen door den werkenden notaris te bepalen; dit zoowel in afwezigheid als in tegenwoordigheid van de verweerders, behoorlijk geroepen;

Benoemt als rechter-commissaris den rechter Gerniers, voor wien partijen desnoods zullen verzonden worden, en op het verslag van wien alle geschillen en moeilijkheden tusschen partijen ontstaan zullen beslist of gevonnist worden;

Veroordeelt den tweede en derde gedaagde qq. tot de kosten;

Verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande elk verhaal en zonder borgsom.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE HASSELT

8 Januari 1947.

Voorzitter: M. Byvoet.

Rechters: M.M. Van Soest en Perilleux.

Pleiters: Mrs Nagels en Vannoorbeek.

GEBRUIK DER TALEN IN GERECHTSZAKEN. — WET VAN 15 JUNI 1935. — ARTT. 2, 40 EN 55.

Een in het Fransch opgemaakte dagvaarding met Nederlandsche vertaling, die aan een inwoner uit een in een Waalsch arrondissement gelegen Nederlandsche gemeente wordt beteekend, is nietig krachtens art. 55, par. I der wet betreffende het gebruik der talen in gerechtszaken. Deze nietigheid moet van ambtswege door den rechter worden opgeworpen, ofschoon art. 40 der wet alleen de volstreckte nietigheid oplegt ten aanzien van de overtredingen op de bepalingen van de daaraan voorafgaande artikelen. De overtreding van art. 55, par. I is immers een schending van

de bepaling van art. 2, die krachtens art. 40 op straf van nietigheid — door den rechter *in ambtswege* op te werpen — moet worden nageleefd.

Lambrechts t/ Verbois en Reynaerts.

Gelet op de inleidende dagvaarding door deurwaarder Denis van Hanuit den 5 September 1946, aan verweerders beteeënd, alsmede op het vonnis der Burgerlijke Rechtbank te Hoei, den 18 September nadien uitgesproken waardoor de zaak voor de Rechtbank van Hasselt verzonden werd;

Overwegende dat op grond van artikel 55 der wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in het Nederlandsch had moeten opgesteld zijn, wijl verweerders te Landen verblijven in een der Nederlandschsprekende gemeenten van het rechterlijk arrondissement Hoei;

Overwegende dat de overgangsmaatregelen getroffen in dit art. 55 nog steeds van toepassing zijn, krachtens de wetten van 14 Juli 1938, en van 20 Juli 1939;

Overwegende dat verweerder in de Fransche taal gedagvaard werd en dat er slechts een Nederlandsche, niet geregistreerde vertaling aan deze was toegevoegd, dewelke door de Rechtbank niet in aanmerking kan genomen worden;

dat immers op grond van art. 2 der taalwet, de geheele rechtspleging voor de burgerlijke rechtbank hier te Hasselt in de Nederlandsche taal moet gesteld zijn, met inbegrip van de inleidende dagvaarding, zooals trouwens art. 55 het voorschrijft; dat het de rechtbank evenmin toegelaten is de rechtspleging in de taal der inleidende dagvaarding, hier dus in het Fransch, voort te zetten, wijl gemeld artikel 2 daartoe de Nederlandsche taal oplegt; dat de Rechtbank, zoo zij de rechtspleging in die omstandigheden aanvaardde, onvermijdelijk de bepalingen van artikel 2 zou overtreden, daar, door het bezigen der Nederlandsche rechtspleging deze, gezien de Fransche dagvaarding, niet uitsluitend in het Nederlandsch zou zijn en door het benuttigen der Fransche rechtspleging zij zich openlijk in overtreding zou stellen met de voorschriften der wet;

Overwegende dat deze overtreding van de voorschriften in art. 55 § 1 aangehaald feitelijk indruischt tegen de bepalingen van nietigheid die van ambtswege door den rechter moet opgeworpen worden;

Overwegende dat de strikte toepassing der voorschriften, in art. 55 der taalwet aangehaald, voor den deurwaarder geen de minste moeilijkheid meebrengt, zij het dan ook, dat het van de willekeur van verweerder afhangt of de Fransche zooniet de Nederlandsche rechtspleging zal gebezigd worden; dat hij zich enkel naar de wet te gedragen heeft en in het Nederlandsch dagvaarden in het Nederlandsch gedeelte van het land, zoo zal, in geval van verzending, de rechtspleging gansch in de Nederlandsche taal plaats vinden, terwijl het gebruik der Fransche rechtspleging, niettegenstaande de Nederlandsche dagvaarding, uitdrukkelijk op verweerders verzoek, door artikel 55 wordt toegelaten;

Gelet op de voorschriften van art. 2 en 55 der wet van 15 Juni 1935;

Om deze Beweegredenen :

De Rechtbank, uitspraak doende zonder aanleggers besluiten af te wachten, verklaart van ambtswege de dagvaarding nietig en den eisch bijgevolg niet ontvankelijk;

Legt de kosten ten laste van aanlegger.

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE OUDENAARDE

24 Januari 1947.

Voorzitter : M. W. De Grootte.

Rechters : M.M. C. Van de Velde en J. De Vriendt.

Pleiters : Mrs. J. De Clercq, E. Van Dessel en
H. Van Wetter.

I. VERKEER. — K.B. VAN 1 FEBRUARI 1934. — ARTT. 36 en 96. — VOORSTEEKEN OP AANSLUITINGEN. — GEEN KENBAARMAKING VAN RICHTINGWIJZIGING DOOR VOORAFRIJDENDEN WEGGEBRUIKER. — THEORETISCHE FOUT.

II. VERKEER. — ART. 96 K.B. VAN 1 FEBRUARI 1934. — VERPLICHTE KENBAARMAKING VAN RICHTINGWIJZIGING.

I. *De weggebruiker, die op een aansluiting voorsteekt, begaat een overtreding op art. 36 van het K.B. van 1 Februari 1934, die hem voor het eventueel daardoor ontstane ongeval aansprakelijk stelt. De afwezigheid of de laattijdigheid van het te geven signaal door den voorafrijdenden weggebruiker, die wil afwijken, is slechts een theoretische fout, ontstaan nadat de eigenlijke oorzaak van het ongeval reeds is verwekt.* (1)

II. *De bestuurder van een voertuig, die zijn richting wil wijzigen, is gehouden zulks kenbaar te maken, zelfs in het geval, dat zich op den weg geen andere weggebruikers bevinden.* (2)

O. M. t./ O. Bouvaert en H. De Ville.

Verdacht van :

A. de eerste en de tweede : bij gebrek aan vooruitzicht en voorzorg, doch zonder het inzicht om den persoon van een ander aan te randen, slagen of verwondingen te hebben veroorzaakt : Bouvaert Omer aan De Ville Hendrik en Paternoster Albert en De Ville Hendrik aan Bouvaert Omer en Paternoster Albert;

B. de eerste : samenhangend : als weggebruiker, bestuurder zijnde van een motorvoertuig, rijdende op den openbaren weg, een ander weggebruiker, anders dan aan zijn linkerzijde te hebben voorbijgestoken;

C. de eerste : samenhangend : als weggebruiker, bestuurder zijnde van een motorvoertuig, rijdende op den openbaren weg, een inbewegingzijnde weggebruiker te hebben voorbijgestoken, op splitsingen, aansluitingen en kruisingen;

D. de tweede : samenhangend : als weggebruiker, bestuurder zijnde van een motorvoertuig, rijdende op den openbaren weg, willende zijn richting wijzigen, zijn snelheid verminderen of stilhouden, nagelaten te hebben zulks aan de andere weggebruikers kenbaar te maken, door een teeken dat moet ophouden, zoodra de beweging uitgevoerd is;

Te Moerbeke, den 21 September 1946;

Overwegende, dat de weggebruiker die op een aansluiting voorsteekt een overtreding op artikel 36 Wegcode begaat, die hem verantwoordelijk maakt voor het ongeval, terwijl de afwezigheid of de laat-tijdigheid van het signaal dat moest gegeven worden, door den voorafrijdenden weggebruiker, die wil afwijken, gebeurlijk slechts een theoretische fout kan uitmaken, ontstaan nadat de eigenlijke oorzaak van het ongeval reeds is verwekt (Corr. Antwerpen, 12 October 1938, bev. door Hof van Beroep te Brussel, 17 December 1938, R. W. 1938-1939, kol. 706);

Overwegende, dat immers de tweede verdachte er zich niet moest aan verwachten ter hoogte van een aansluiting zich te zien voorbijsteken door een anderen weggebruiker, en allerminst dan nog aan zijn rechterkant;

Overwegende, dat eerste verdachte, zelfs bij de afwezigheid van alle lichtsein of richtingteekens vanwege den tweeden verdachte, steeds verplicht was :

- a) van niet voorbij te steken op een aansluiting;
- b) van zijne snelheid derwijze te regelen dat hij niet met het voor hem rijdend motorrijwiel in aanraking kon komen;

Dat eerste verdachte dus uitsluitend voor de gevolgen der botsing moet instaan (verg.: Nouvelles, Code de la Route, nr 2643);

Overwegende, dat de tweede verdachte, alhoewel geen andere weggebruikers ontmoetende, nochtans gehouden was zijn richtingwijziging kenbaar te maken (zie : Nouvelles, Code de la Route, nr 2631; Verbr., 3 Februari 1936, Pas. 1936, I, 143);

Overwegende, dat op burgerlijk gebied de overtreding gepleegd door tweeden verdachte, niet kan aangezien worden als vertoonende oorzakelijk verband met de telastlegging (op. cit. nr 2639, par. 3); dat de feiten A, B en C ten laste van eersten beklagde bewezen zijn;

Dat de feiten A en B in hoofde van eersten beklagde, het uitwerkkel zijnde geweest van een en hetzelfde misdadig inzicht, maar één straf vereischen, namelijk de zwaarste;

Dat eveneens het feit D bewezen is ten laste van tweeden beklagde, doch niet het feit A;

Gezien de artikelen 40, 100, 65, 418, 420 van het Strafwetboek; artikel 9 wet van 31 Mei 1888; I. W. 31-3-36; 36 4°, 96 K. B. 1-2-34; W. 1-8-99; W. 1-8-24; W. 16-12-35; 11, 14, 32, 34, 35, 36 en 41, 64, wet 15-6-35; artikel 1 wet van 27 December 1928, 194 van het Wetboek van Strafvordering, door den Heer Voorzitter ter zitting aangeduid;

Rechtdoende op tegenspraak, in eersten aanleg;

Verwijst beklagden uit hoofde der feiten :

A en B samen : de eerste : in een geldboete van 50,— frank;

C. de eerste : in een geldboete van 30,— frank;

D. de tweede : in een geldboete van 20,— frank;

Ontslaat tweeden beklagde van de vervolging uit hoofde van feit A.

VREDEGERECHT TE ZANDHOVEN

29 Juni 1946.

Vrederechter : M. Denecker.
Pleiters : Mrs Masquelier en Scheere.

HUUR. — OPZEG.

Wanneer een opzeg niet voldoet aan de vereischten van art. 3 van de besluitwet van 12 Maart 1945 wordt de huurder geacht te hebben verzaakt aan het middel van nietigheid wanneer hij als gevolg aan den gegeven opzeg een procedure instelt ten einde huurverlenging te bekomen.

Een opzeg gegeven tegen een te vroegen datum is niet ongeldig, doch zal slechts uitwerkkel hebben tegen den eersten daaropvolgenden nuttigen datum waarop de huur vervalt.

Van Wouwe t./ Wwe Verpoorten.

Gezien de geregistreerde inleidende dagvaarding van deurwaarder Jules Scharpé te Borgerhout, de dato 4 Mei 1946 en strekkende ten einde voor de redenen in de dagvaarding vermeld, gedaagde te hooren zeggen voor recht dat de gegeven opzeg de dato 12 April 1946 ongeldig is voor de in de dagvaarding vermelde redenen, en dat verzoeker zal mogen genieten van de huurverlenging voor den duur der Besluitwet desaangaande;

Kosten ten laste van gedaagde; het te vellen vonnis uitvoerbaar te hooren verklaren niettegenstaande alle verhaal en zonder borg. Vraag en besluiten gesteund op de wetten de zaak regelende en op alle andere middelen van feit en recht om te doen gelden op tijd en stond;

Gezien de zaak opgeroepen werd ter openbare zitting van 11 Mei 1946. Gehoord aanlegger in de ontleding der dagvaarding en zijn eisch. Gehoord verweerster in hare middelen en gezegdens. Waarop de rechtbank de uitspraak der zaak verdagende ten einde aan partijen toe te laten te besluiten, ter openbare zitting van heden vonnist als volgt :

Gezien de stukken van het geding. Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten. Aangezien aanlegger de nietigheid van den opzeg pleit : 1° omdat deze niet gegeven is geworden volgens het vereischte van artikel 3 van de Besluitwet van 12 Maart 1945, bepaaldelijk, daar de opzeg gegeven geweest is door aanbevolen schrijven, maar zonder ontvangsbewijs; 2° omdat de huur een jaarlijksche huur is vervallende op 15 Mei en de opzeg gegeven geweest is 15 Juli;

Aangezien over het 1° artikel 3 van gezegde Besluitwet toepasselijk is op de gerechtelijke verlenging en niet op de wettelijke huurverlenging (art. 15) dat volgens verklaring van partijen, de maandelijksche huur 450 frank bedraagt, hetzij een jaarlijksche huur van $450 \times 12 = 5.400$ frank; dat er dienvolgens, in tegenstrijd met de verklaringen van aanlegger er geen sprake kan zijn van wettelijke maar wel gerechtelijke huurverlenging en de opzeg nietig zou moeten verklaard worden bij gemis aan toepassing van de vereischten van artikel 3 van de Besluitwet van 12 Maart 1945 (cfr. vonnis vredegerrecht 3e kanton Antwerpen 4-8-1945, Tijd-

(1) Vgl. R. Erkens: De wetgeving op het wegenverkeer. Nr 521 en vgl.; nr 982 en vgl.; nr 1391.

(2) Contra: R. Erkens: op. cit., nr. 1377.

schrift van de vrederechters 55e jaargang nr 1-2 bl. 29);

Aangezien echter deze nietigheid voorzien is als waarborg ten voordeele van den huurder, om alle twijfel te vermijden over de juiste datum van den opzeg en dienvolgens de ontvankelijkheid van de bijzondere rechtspleging voorzien door het Besluit in zake huurovereenkomsten, dat deze nietigheid dienvolgens een betrekkelijke nietigheid is, die door den huurder kan gedekt worden;

Aangezien aanlegger bij verzoekschrift van 16 April 1946, vraagt partijen in verzoening te willen roepen en partijen voor ons in verzoening verschenen zijn op 27 April daaropvolgend, dat noch het verzoekschrift noch tijdens de verschijning in verzoening aanlegger dit middel van nietigheid opgeworpen heeft, maar daarentegen zelf de rechtspleging voorzien door de Besluitwet heeft ingeleid aldus klaarblijkelijk verzakende aan dit middel, daar hij, had hij zijn thesis van nietigheid gehandhaafd, geen huurverlenging hoefde aan te vragen en zeker niet de procedure moet beginnen daar hij, zij het valschelijk, in het gedacht was te genieten van de wettelijke huurverlenging zooals blijkt uit de dagvaarding en de besluiten van aanlegger waarin hij uitdrukkelijk verklaart «had verweerster de bepaalde procedure voorzien bij de wet van 12 Maart 1945 moeten volgen, 't is te zeggen, zij zelf de procedure in verzoening inleiden, enz.»;

Aangezien wat de nietigheid van den opzeg om reden dat deze gegeven geweest is tegen 15 Juli 1946, als dit moest gegeven worden tegen 15 Mei 1947, dit geen nietigheid daarstelt van den opzeg, dat de opzeg gegeven tegen 15 Mei 1946 geldig is, doch slechts zijn uitwissel kan hebben tegen 15 Mei 1947, zoo de huur (zooals het werkelijk blijkt te zijn uit de feitelijke omstandigheden en de mondelinge huurovereenkomst) een jaarlijksche huur is vervallende op 15 Mei van ieder jaar, daar de wil een einde te maken aan de huurovereenkomst klaar uitgedrukt is en de opzeggingstermijn zeker lang genoeg is. Aangezien de bepalingen der wet op het gebruik der talen in gerechtszaken vervuld zijn;

Om deze redenen :

Wij, Vrederechter van het kanton Zandhoven, alle verdere en tegenstrijdig besluiten als ongegrond verwerpende en recht doende ten gronde, wijzen aanlegger van zijnen eisch af en recht doende op den wedereisch, verklaren den opzeg geldig maar slechts tegen 15 Mei 1947, veroordeelen dienvolgens aanlegger, het huis dat hij in huur heeft en gelegen te Schilde, Turnhoutschebaan, 94, te verlaten en te ontruimen en ter vrije beschikking van verweerster te stellen uiterlijk 15 Mei 1947, zooniet en bij gebreke daaraan te voldoen machtigen verweerster van nu af voor alsdan er hem te doen uitdrijven, hij met de zijnen allen en alles er zich in bevindende en hunne meubelen en effecten op den openbaren weg te doen zetten door den eersten des-aanzochten deurwaarder;

Veroordeelen aanlegger tot de kosten des gedings berekend op heden ter somme van 107,30 frank ongeminderd de kosten van registratie beteekening en uitvoering dezes.

INGEZONDEN BIJDAGEN

VLAAMSCH RECHTSTERMINOLOGIE IN KRIJGSGERECHTSZAKEN

In een onlangs verschenen nota onderaan het vonnis van de Burgerlijke Rechtbank van Brugge dd. 26-11-1946 (R.W., 1947, 688) heeft Mr Josse MERTENS enkele beschouwingen gewijd aan de telastlegging in de procedure voor de Krijgsgerechten.

Naar aanleiding van deze nota lijkt ons terminologische eenheid, zoowel in de Fransche als in de Nederlandsche taal, dringend geboden.

Meer dan in andere takken van het menschenlijk weten en doen is in de rechterlijke praktijk de nauwkeurigheid van de gebruikte terminologie vereischt op gevaar af, van de vooral in strafzaken zoozeer gewenschte rechtszekerheid niet te kunnen bereiken.

De eerste vraag, die zich stelt, is hoe men de rechtsonderhoorigen in de opeenvolgende fasen van het strafproces, zijnde de fase van onderzoek en de fase van vervolging, moet betitelen. Voorzeker mogen de officieele vertalers van het «Code d'Instruction Criminelle» van de meest verzachtende omstandigheden genieten, vermits de Fransche wetteksten, de auteurs en de jurisprudentie dezelfde woorden ook niet altijd met dezelfde beteekenis op dezelfde toestanden toepassen.

Om den persoon, voorwerp van onderzoek of vervolging in strafzaken aan te duiden, vinden wij passim volgende Fransche benamingen:

A) «INCULPE» zijnde :

1° *Persoon voorwerp van een onderzoek*: Art 90 W. S. V. Artt. 3 en 5 van B. W. van 26-5-1944. — Artt. 6 en 7 Wet van 22-3-1940. Schuind: Droit Criminel — Procédure pénale, blz. 196. Braas: Précis d'Instruction Criminelle, blz. 192, 205, 211.

2° *Persoon voorwerp van een vervolging* :

Artt. 12, 14, 20 van de wet van 17-4-1878, bevattende den voorafgaanden titel van het Wetboek van Rechtspleging in Strafszaken. — Artt. 3, 4 B.W. van 19-10-1944 betreffende de voorziening in verbreking tegen arresten van het Krijgshof.

B) «PREVENU» zijnde :

1° *Persoon voorwerp van een onderzoek* :

Artt. 128, 129, 130, 131, 133, 134, 135, 136, 217, 221, 223, 229, 230, 231, 246 W.S.V. — Art. 24, 140, 147 Wet van 15-6-1899 zijnde titel I en II van het Wetboek van Militaire Strafvordering. — Schuind: Droit Criminel — Procédure pénale, blz. 192, 193, 196.

2° *Persoon voorwerp van een vervolging* :

Artt. 190, 239, 539 W.S.V. — Artt. 24, 33, 140, 147 Wet van 15-6-1899 zijnde titel I en II van het Wetboek van Militaire Strafvordering; Artt. 2 en 4 Wet van 25-6-1921 betreffende de procedure bij verstek voor het Krijgsgerecht. — Braas: Précis d'Instruction Criminelle, passim.

C) «ACCUSE» zijnde :

De persoon voor het Assisenhof vervolgd: Artt. 242, 243, 244, 245 S.V., Braas: op. cit. blz. 286.

Uit dit kort overzicht blijkt dat «inculpé» en «prévenu» zonder onderscheid de personen bedoelen die het voorwerp uitmaken van een onderzoek of van een vervolging, terwijl «accusé» den persoon aanduidt waarvan de zaak aanhangig gemaakt werd vóór het Assisenhof.

Daar echter de «mise en prévention» slechts op het einde van het onderzoek voorkomt, terwijl de «inculpation» bij het begin plaats heeft, zooals de praktijk het leert, lijkt het ons dat het woord «inculpé» zou moeten voorbehouden blijven voor de fase van onderzoek in de procedure, terwijl er gedurende deze fase geen spraak zou mogen zijn van «prévenu», zoodat

wij tijdens het onderzoek « inculpé » zouden hebben en tijdens de vervolgingen « accusé » of « prévenu » naar gelang de zaak, al dan niet voor het Assisenhof moet worden gebracht.

In de Nederlandsche vertaling der wetboeken en in den Nederlandschen tekst van de ter zake belang hebbende wetten vinden wij het volgende :

a) « inculpé » : 1° in het onderzoek, is deze hetzij een « verdachte » (Art. 90 W.S.V. — Artt. 6 en 7 wet van 22-3-1940), hetzij een « beklagde » (Artt. 3 en 5 B. W. van 26-5-1944).

2° in de fase van vervolging is hij een « verdachte » (Artt. 12, 14, 20 van de Wet van 17-4-1878 bevattende den voorafgaanden titel van het Wetboek van Strafvordering).

Bellefroid vertaalt *inculpé* door *verdachte* in zijn *Dictionnaire Français-Néerlandais des termes de droit*.

b) « Prévenu » : 1° in de fase van onderzoek heet deze, hetzij een « verdachte » in artt. 128, 129, 131, 133, 134, 135, 136 W.S.V., hetzij een « beklagde » in artt. 130, 217, 221, 222, 223, 229, 230, 231, 446 enz. van hetzelfde wetboek. Bellefroid (op. cit.) vertaalt *prévenu* door *beklaagde*.

2° in de fase van vervolging : is hij een « beklagde » (Artt. 190, 241, 539 W.S.V.).

c) De « accusé » wordt in het Nederlandsch een « beschuldigde » (Artt. 242, 243, 244, 245, 539 enz. W.S.V.; Bellefroid, op. cit.) genoemd. Hier schijnt dus wel de « inculpé » van het onderzoek, naar het oorspronkelijk decreet van 17-11-1808 (Art. 90 W.S.V.) een « verdachte » te zijn, terwijl de « prévenu » van de fase der vervolging een « beklagde » en de « accusé » van dezelfde fase een « beschuldigde » is. Zoo benaderen wij het voorstel van Mr Mertens en krijgen wij tijdens het onderzoek « inculpés » of « verdachten », tijdens de vervolgingen « prévenus » of « beklagden » en « accusés » of « beschuldigden », deze laatste benaming voorbehouden zijnde aan het Assisenhof.

Het woord « betichte » hebben wij tot nog toe in de wetteksten niet gevonden en het blijkt, volgens Bellefroid, meer met het adjectief « prévenu » (b.v.b. beticht van diefstal) dan wel met het naamwoord samen te hangen.

In denzelfden zin zal men spreken van de « betichting » die het Fransche « prévention » is, om de gequalificeerde feiten aan te duiden waarvoor vervolgingen ingespannen worden.

Eindelijk om over een harmonieus woordenstel te beschikken, zou men « verdachte » worden ingevolge « telastlegging », zooals men « inculpé » wordt, ingevolge « inculpation ».

Anderzijds zou de beschuldigde « beschuldigd » worden van een « beschuldiging » en de beklagde « beticht » van een « betichting », waar dan ook in het Fransch voor « accusé » en « prévenu » de woorden « accusation » en « prévention » gebruikt worden.

De tweede vraag die nu echter oprees was te weten hoe men technisch « inculpé » of « verdachte » door de « inculpation » of « telastlegging » wordt.

Mr. MERTENS meende dat « telastlegging » slechts bestaat vanaf het oogenblik dat uit de ondervraging blijkt dat aan den belanghebbende een bepaald misdrijf wordt « angeworven ».

Wij meenen echter niet dat deze « aanwrijving » alhoewel zij in « terminis » schijnt te moeten geschieden, aan den persoon moet gedaan worden.

In vele gevallen wordt een onderzoek geopend zonder dat de persoon aanwezig zal zijn.

Om de gevolgen van de telastlegging aan den gang te brengen lijkt het ons genoegzaam dat de onderzoekende magistraat in een akte zijner bevoegdheid

qualitate qua, het aanwrijven heeft vastgelegd.

« Telastlegging » en « verdachte » zullen dan bestaan, niet alleen vanaf de verklaring aan den persoon, tijdens zijn verhoor of ter gelegenheid van de beteekening aan hem gedaan van het noodzakelijkerwijze gemotiveerd aanhoudingsbevel, maar ook bij het verlenen van dit aanhoudingsbevel, zij het bij verstek, en mogelijk zelfs bij het uitvaardigen van een « gemotiveerd » medebrengingsbevel. (Zooals het in de praktijk niet zelden wordt verleend).

In Krijggerechtzaken houdt men op een « verdachte » te zijn en wordt men een « beklagde » door de sluiting van het onderzoek, hetzij eerst door de « inbetichtingstelling » (mise en prévention) waarmede de weerhouden « betichting » ter kennis van den belanghebbende gebracht wordt, en waar « beklagde » dan ook « betichte » wordt.

De « inbetichtingstelling » blijkt evenwel, bij gebrek aan Raadkamer, thans vóór de Krijggerechten in de procedure door de B. W. van 26-5-1944 daartoe voorzien, niet noodzakelijk te zijn. Dan wordt het onderzoek door de dagvaarding gesloten.

Ludo Caeymaex,
Krijgsauditeur.

BIBLIOGRAPHIE

HANS FEHR : *Die Tragik im Recht*. — Zürich, Schulthes en Co. A.G., 1945, 114 p.

In dit werk onderzoekt de bekende rechtshistoricus de tragiek, die in het recht ontstaat, wanneer bepaalde rechtskringen met hun overtuigde aanhangers op elkander stooten. Iedere rechtskring wil overheerschen en zijn recht opdringen. En midden dezen kamp staat de mensch, dikwijls hulpeloos, niet wetend waaraan en waaraf, onderhevig aan bitteren twijfel welk recht hij kiezen moet. Recht strijdt tegen recht. Elkeen beproeft secundum jus te leven, maar niemand kan het, wanneer de strijd der rechtskringen ontbrand is.

Deze strijd der rechtskringen en de tragiek, die er het gevolg van is, schildert ons Fehr aan de hand van talrijke historische gegevens en voorbeelden. Op fijnzinnige en oorspronkelijke wijze beschrijft hij den strijd, die tusschen sippe- en staatsrecht, tusschen stam- en landrecht, tusschen leen- en stadsrecht, tusschen gewoonte- en wetgevingsrecht, tusschen staats- en kerkelijk recht, tusschen natuurrecht en positief recht, heeft plaats gehad en nog voortwoedt. Want, ofschoon de hedendaagsche staat, als rechtstaat, de tragiek in het recht wezenlijk heeft teruggedrongen, heeft hij haar niet geheel vermogen uit te schakelen. Zij zal blijven bestaan, zoolang er sociale gemeenschappen zijn. En de tragiek in het recht zal immer met menschelijke tragiek gepaard blijven gaan.

Fehr droeg zijn werk op « aan alle goedgezinden, die den volkerenhaat vergeten kunnen en vergeten willen ».

E. M.

Mr J. W. TABINGH SUERMONDT : *Beknopte Beschrijving van het Engelsch civiel Recht*. — Zwolle, N.V. Uitgeversmaatschappij W. E. J. Tjeenk Wilink, 1945, 72 p.

Voor wie in de praktijk met het Engelsch civiel recht in aanraking komt, kost het dikwijls veel zoeken en hoofdbreken om over de meest elementaire vragen en over de beteekenis van veelvuldig voorkomende termen uitsluitel te vinden. Om hieraan te verhelpen schreef Mr Tabingh Suermondt deze korte handleiding, waarin slechts de groote lijnen werden aangegeven, zoodat onvermijdelijk veel van wat op zichzelf vermeldenswaardig was, niet kon worden opgenomen.

Na de kenmerken, de gelding, de geschiedenis van het Engelsch recht en van de rechtspraak geschetst te hebben, wordt het personenrecht (personen en huwelijk), het zakenrecht (ook de zekerheid op onroerend en roerend goed), het erfrecht, de trust, het verbintenissenrecht (overeenkomst en onrechtmatige daad) en het faillissement klaar en bondig beschreven. Aan het slot van het werkje is een lijst van handboeken, betrekking hebbende op het Engelsch civiel recht, toegevoegd.

De auteur heeft de markante verschillen, die er tusschen het Engelsch en het Nederlandsch (continentaal) recht bestaan, zooveel mogelijk in deze handleiding naar voren gebracht.

A. G.

WETGEVING

WETSONTWERP tot wijziging en aanvulling van de besluitwet van 12 Maart 1945, waarbij uitzonderingsbepalingen van tijdelijken aard in zake huishuur werden voorzien.

KAREL, Prins van België, Regent van het Koninkrijk, Aan allen, legenwoordigen en toekomstenden, Heil!
Op de voordracht van den Minister van Justitie,

Wij hebben besloten en Wij besluiten:

De Miniseter van Justitie is gelast, in Onzen naam, bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst volgt:

Eerste artikel. — In de besluitwet van 12 Maart 1945, waarbij uitzonderingsbepalingen van tijdelijken aard in zake huishuur worden voorzien, wordt een artikel ibis ingelascht, luidend als volgt:

Artikel Ibis. § 1. — Zijn van de toepassing der bepalingen van deze besluitwet uitgesloten, de huren betreffende onroerende goederen of gedeelten van onroerende goederen die uitsluitend tot woongelegenheid dienen en waarvan de op 1 Augustus 1939 normaal toegepaste jaarlijksche huurprijs meer bedroeg dan:

1° 30.000 frank, zoo het onroerende goederen betreft;

15.000 fr., zoo het gedeelten van onroerende goederen betreft, in de gemeenten met meer dan 100.000 inwoners volgens de laatste in het Staatsblad verschenen tienjaarlijksche volkstelling, alsmede in de gemeenten van de Antwerpsche, Brusselsche, Gentsche en Luiksche agglomeratie;

2° 20.000 frank, zoo het onroerende goederen betreft;

10.000 frank, zoo het gedeelten van onroerende goederen betreft, in de gemeenten met 20.000 tot 100.000 inwoners, alsmede in de gemeenten van de agglomeratie Charleroi;

3° 15.000 frank, zoo het onroerende goederen betreft;

8.000 frank, zoo het gedeelten van onroerende goederen betreft, in de gemeenten met minder dan 20.000 inwoners.

Nochtans kunnen de tegenwoordige bij deze paragraaf bedoelde huurders van onroerende goederen of gedeelten van onroerende goederen niet gedwongen worden het perceel te verlaten dan mits een door den verhuurder gedane opzegging van zes maanden.

§ 2. Voor de toepassing van dit artikel zijn de agglomeraties Antwerpen, Brussel, Charleroi, Gent en Luik vastgesteld als volgt:

a) De Antwerpsche agglomeratie omvat volgende gemeenten: Antwerpen, Berchem, Borgerhout, Deurne, Ekeren, Hoboken, Merksem, Mortsel, Wilrijk;

b) De Brusselsche agglomeratie omvat volgende gemeenten: Anderlecht, Brussel, Elsene, Etterbeek, Evere, Ganshoren, Koekelberg, Oudergem, Schaarbeek, Sint-Agatha-Berchem, Sint-Gillis, Sint-Jans-Molen-

beek, Sint-Joost-ten-Noode, Sint-Lambrechts-Woluwe, Ukkel, Vorst, Watermaal-Boschvoorde;

c) De agglomeratie Charleroi omvat volgende gemeenten: Charleroi, Châtelet, Châtelaineau, Couillet, Courcelles, Dampremy, Gilly, Jumet, Lodelinsart, Loverval, Marchienne-au-Pont, Marcinelle, Monceau-sur-Sambre, Montignies-le-Tilleul, Montignies-sur-Sambre, Mont-sur-Marchienne, Roux, Souvret;

d) De Gentsche agglomeratie omvat volgende gemeenten: Gent, Gentbrugge, Ledeborg, Mariakerke, Sint-Amandsberg, Sint-Denijs-Westrem;

e) De Luiksche agglomeratie omvat volgende gemeenten: Angleur, Ans, Beyne-Heusay, Bressoux, Chênée, Flémalle-Grande, Flémalle-Haute, Grâce-Berleur, Grivegnée, Herstal, Hollogne-aux-Pierres, Jemeppe-sur-Meuse, Jupille, Luik, Montegnée, Ougrée, Rocourt, Saint-Nicolas-Liége, Seraing, Tilleul, Vottem.

§ 3. — Zijn eveneens uitgesloten van de toepassing der bepalingen van deze besluitwet, de huren betreffende:

1° onroerende goederen of gedeelten van onroerende goederen die uitsluitend tot woongelegenheid dienen en die sedert 1 Augustus 1939 tot 1 Februari 1947 niet in huur gegeven werden;

2° Onroerende goederen of gedeelten van onroerende goederen die uitsluitend tot woongelegenheid dienen en die sedert 1 Januari 1946 nieuw gebouwd of heropgebouwd werden of waaraan verbouwingswerken werden uitgevoerd die hun capaciteit van woonbaarheid in een verhouding van ten minste dertig ten honderd hebben verhoogd;

3° de villa's, buitengoederen of andere lusthuizen die de huurder slechts gedurende een gedeelte van het jaar huurt of betreft en waarvan de op 1 Augustus 1939 normaal toegepaste huurprijs meer dan 10.000 frank bedroeg.

Artikel 2.

Hoofdstuk 1 getiteld «Verlenging van huur», alsmede de artikelen 3 tot 15 van de besluitwet van 12 Maart 1945, worden ingetrokken en vervangen door de hiernavolgende bepalingen:

EERSTE HOOFDSTUK

Verlenging van huur.

Artikel 3. — Is van rechtswege verlengd tot op den datum die overeenstemt met den datum van ingenotreding van het jaar 1949, elke huur betreffende onroerende goederen of gedeelten van onroerende goederen die onder de bepalingen van deze besluitwet vallen.

De verhuurder die de verlengde huur tegen dien datum wil doen eindigen, is verplicht opzegging te doen drie maanden te voren.

Artikel 4. — § 1. — Het voordeel der verlenging wordt afhankelijk gesteld van de nakoming, door den huurder, van al zijn verplichtingen tegenover den verhuurder, zooals deze uit de overeenkomst blijken of eventueel zooals zij, of bij de wet, of bij vonnis werden gewijzigd.

§ 2. — De verlenging kan, bovendien, geheel of gedeeltelijk, bij beschikking van den rechter, den huurder worden onttrokken, wegens bijzonder gewichtige redenen.

Nochtans kan de intrekking van de wegens bijzonder gewichtige redenen toegestane verlenging niet tot gevolg hebben hunne woning te ontnemen aan de huurders die tot een der volgende categorieën behooren, tenzij hij, te wiens behoeve de verlenging wordt ingeroepen, daartoe zelf behoort:

a) oorlogsinvaliden, burgerlijke slachtoffers van den oorlog of arbeidsinvaliden wier bestendige invaliditeit ten minste 30 t.h. bereikt;

b) weduwen en moeders van burgers die voor het vaderland gestorven zijn en die hun kostwinners waren; bloedverwanten in de opgaande linie die de weduwe of de kinderen van voor het vaderland gestorven burgers bij zich opgenomen hebben;

c) geteisterden wier woning wegens een oorlogsfeit vernield of onbewoonbaar gemaakt werd;

d) gezinshoofden met ten minste vier minderjarige kinderen te hunnen laste, die bij hen inwonen;

e) huurders die zeventig jaar oud zijn ofwel lijden aan zware, behoorlijk vastgestelde ziekten of lichaamsgebreken.

§ 3. — In het bij alinea 1 van bovenstaande § 2 voorziene geval heeft de vroegere bewoner recht op schadeloosstelling indien hij, te wiens behoeve de verlenging werd ingetrokken, het verhuurde perceel niet betreft binnen drie maanden na het vertrek van den huurder, of indien het perceel schijnbaar betrokken werd.

Artikel 5. — Het voordeel van de verlenging kan niet worden afgestaan.

Evenwel, in geval van overlijden van den huurder, genieten al degenen die sedert ten minste zes maanden bij hem inwoonden, met uitzondering van de bedienden en huisbedienden, het voordeel van de huurverlenging. De termijn van zes maanden geldt niet voor den echtgenoot.

In geval van oneenigheid tusschen degenen die op verlenging recht hebben, doet de rechter uitspraak.

Den echtgenoot kan dat recht niet ontnomen worden.

Zij aan wie de verlenging ten goede komt, zijn hoofdelijk aansprakelijk voor al de verplichtingen die door den huur zijn opgelegd.

De erfgenamen die het voordeel van de verlenging niet genieten zijn van rechtswege, ten opzichte van den eigenaar, ontslagen van elke verplichting uit hoofde van bewoning na het overlijden.

Artikel 6. — § 1. — De verlenging kan noch de uitvoering van werken van openbaar nut, noch de uitoefening van het recht der openbare besturen om onroerende goederen die hun toebehooren, te bestemmen voor een dienst van algemeen belang, in den weg staan.

Zij kan werken, welke door de bevoegde machten in het belang der gezondheid of der openbare veiligheid onontbeerlijk zouden bevonden zijn, niet in den weg staan.

§ 2. — Wordt een arbeidsovereenkomst met werklieden of bedienden verbroken van de zijde van den werkman of den bediende, dan kan hem de huur worden opgezegd van de woning die hem op grond van het diensthuurcontract in huur werd gegeven, zoo deze woning onontbeerlijk is voor de behoeften van het bedrijf.

De werkgever, het bedrijfshoofd of de patroon moet de opzeggingstermijnen in acht nemen die voortvloeien uit het huurcontract, de wet of de gebruiken.

Artikel 7. — De huurder aan wien de verlenging ten goede komt, kan te allen tijde het perceel ontruimen, mits inachtneming echter van de voorwaarden en de termijnen, door de gebruiken vastgesteld voor de zonder geschrift gesloten huren van denzelfden aard.

Artikel 8. — Den huurder komt de verlenging ten goede, zelfs ten opzichte van hem die het onroerend goed verkrijgt.

Laatstbedoelde echter kan de intrekking van de verlenging vorderen in de bij artikel 4, §§ 2 en 3 voorziene voorwaarden en mits de door hem ingeroepen redenen na de verkrijging zijn ontstaan.

Artikel 9. — De onderhuurder heeft, ten opzichte van den hoofdhuurder, al de rechten welke bij de bepalingen van dit besluit aan den huurder zijn toegekend.

In geval van vertrek van den hoofdhuurder komt het voordeel van de huurverlenging van rechtswege aan den onderhuurder toe ten opzichte van den eigenaar, indien onderverhuuring niet werd verboden. Hetzelfde geldt indien de eigenaar, zelfs stilzwijgend, afgezien heeft van het in de huurovereenkomst opgenomen verbod.

Artikel 3.

Artikel 16 der besluitwet van 12 Maart 1945 wordt opgeheven en vervangen door de volgende bepalingen:

Artikel 16. — De huurprijs mag, noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks, den prijs die op 1 Augustus 1939 normaal was toegepast, verhoogd met 40 t.h., overschrijden.

Deze verhooging mag evenwel, mits de verhuurder bij een ter post aangeteekend schrijven zulks vraagt, opgevoerd worden tot 70 t.h. vanaf den eersten vervaltijd die volgt op een termijn van drie maanden na de inwerkingtreding van deze wet.

De rechter beveelt de teruggave van de huurprijzen die in strijd met deze bepaling zouden zijn geïnd of gelast dat zij op de te vervallen huurprijzen zullen verrekend worden.

Artikel 16bis. — Alwie, hetzij voor zich zelf hetzij voor een derde, een onroerend goed of een gedeelte van een onroerend goed te huur heeft geboden of in huur gegeven tegen een hooger dan den wettelijken prijs, wordt gestraft met gevangenisstraf van één maand tot vijf jaar en met geldboete van 100 tot 1.000.000 frank of met één van die straffen alleen.

De bepalingen van boek I van het Wetboek van Strafrecht, hoofdstuk VII en artikel 85 medebegrepen, zijn van toepassing op deze misdrijven.

Artikel 4.

§ 1 van artikel 17 van de besluitwet van 12 Maart 1945 wordt door de hiernavolgende bepaling vervangen:

Onverminderd de toepassing van de Hoofdstukken III en V van deze besluitwet, staat het den verhuurder en den huurder vrij de huren, die vóór de inwerkingtreding van deze wet werden afgesloten, op de basis van artikel 16, te herzien of voor het gerecht te doen herzien.

De rechter beveelt de teruggave van den ten onrechte geïnden huurprijs of gelast dat hij op de te vervallen huurprijzen zal verrekend worden. Deze teruggave is beperkt tot de som die ten onrechte werd geïnd tijdens de zes maanden welke den datum waarop de aanvraag werd ingediend, voorafgaan.

Artikel 5.

In de besluitwet van 12 Maart 1945 worden een hoofdstuk IVbis, getiteld « Opvordering van onroerende goederen » alsmede de artikelen 32a tot 32k, die luiden als volgt, ingevoegd:

Artikel 32a. — In elke gemeente heeft het college van burgemeester en schepenen het recht, tijdens den toepassingsduur van deze besluitwet, op te vorderen om ze te laten bewonen:

1° de leegstaande onroerende goederen, die niet aan het gemeen recht onderworpen zijn;

2° de leegstaande gedeelten van onroerende goederen die bestemd zijn om tot wooneigenheid te dienen, gewoonlijk in huur worden gegeven en niet aan het gemeen recht onderworpen zijn.

Wat het 1° betreft, mag de opvordering slechts geschieden mits voorafgaande machtiging door den Gouverneur der provincie.

Wat het 2° betreft, wordt de aan den belanghebbende betekenende beslissing van het college binnen vijf dagen aan den Gouverneur ter goedkeuring voorgelegd.

De Gouverneur moet binnen tien dagen uitspraak doen over de aanvraag om machtiging of goedkeuring en die beslissing dadelijk overmaken aan het college en aan den eigenaar of den verstrekker.

De beslissing van het college wordt binnen vijf dagen aangezegd aan den Minister van Binnenlandsche Zaken en aan den eigenaar of den verstrekker van het onroerend goed.

Artikel 32b. — In de beslissing van het college worden de aard, de ligging en de oppervlakte der onroerende goederen of gedeelten van onroerende goederen, alsmede de naam van den eigenaar of den verstrekker en de duur der opvordering vermeld.

Artikel 32c. — Het besluit, waarbij goedkeuring wordt onthouden, wordt aan het college alsmede aan den eigenaar of aan den verstrekker aangezegd.

Artikel 32d. — Het besluit waarbij goedkeuring wordt verleend, wordt in afschrift neergelegd op het gemeentehuis, waar de belanghebbenden er kosteloos kennis van kunnen nemen. Het bericht van dit neerleggen wordt bovendien angeplakt en bekendgemaakt op de voor de officieele bekendmakingen gebruikelijke wijze.

Artikel 32e. — Nadat deze formaliteiten vervuld zijn wordt, op verzoek van het gemeentebestuur, door een gezworen landmeter of door een notaris een beschrijving van het onroerend goed opgemaakt. De eigenaar of de verstrekker wordt met een tusschentijd van vijf dagen opgeroepen om tegenwoordig te zijn; hij kan, evenals het bestuur, in het proces-verbaal van beschrijving alle opmerkingen of bevindingen doen vermelden betreffende den staat van het perceel en de noodzakelijkheid der opvordering.

Elke belanghebbende wordt, hetzij rechtstreeks, hetzij nadat hij door den eigenaar of den verstrekker in de zaak betrokken werd, als tusschenkomende partij toegelaten.

Artikel 32f. — De staat van het perceel wordt aan den eigenaar of den verstrekker en aan de tusschenkomenden bij deurwaardersexploot beteekend.

De beteekening geldt als opvordering en het bestuur mag het onroerend goed zonder verdere formaliteiten in bezit nemen.

Indien, na een aanmaning van den eigenaar, van den verstrekker of van een tusschenkomend persoon, die beteekening niet gedaan wordt binnen vijftien dagen, en indien het onroerend goed niet betrokken wordt binnen een maand na de beteekening, is het bestuur vervallen van het recht er bezit van te nemen.

Artikel 32g. — Binnen de maand na de beteekening van de opvordering aan den eigenaar of den verstrekker, stelt het college van burgemeester en schepenen het bedrag vast van de wegens opvordering verschuldigde vergoeding, overeenkomstig de bepalingen van artikel 16 van deze besluitwet.

Binnen drie dagen beteekent de burgemeester langs bestuurlijken weg het bedrag van de vergoeding aan den eigenaar of den verstrekker, aan zijn gewoontelijke verblijfplaats.

Hij bericht hem terzelfdertijd dat hij, bij voorkomend geval, zijn weigering aan het gemeentesecretariaat moet aanzeggen, onder opgave van de redenen zijner weigering en van het gevorderde bedrag.

Indien de verstrekker binnen den bepaalde termijn geen kennis gegeven heeft van zijn weigering, wordt het bedrag van de vergoeding als aangenomen beschouwd.

In geval van weigering, aangezegd zooals hiervoren voorzien, is de burgemeester gehouden, binnen drie dagen, de aanzegging van bedoelde weigering aan den bevoegden vrederechter over te maken. De vrederechter roept de betrokken partijen op, door middel van een-

voudige waarschuwing, zonder kosten, om voor hem te verschijnen, tegen den kortst mogelijken tijd.

Artikel 32h. — Het gemeentebestuur mag den vorm van het opgevorderde goed niet veranderen.

Het gemeentebestuur moet, wanneer zijn bewoning een einde neemt, de onroerende goederen herstellen in den staat waarin zij zich bevonden toen het die in bezit heeft genomen.

Artikel 32i. — Zoo de bewoning niet geëindigd is bij het verstrijken van den termijn vastgesteld door de beslissing tot opvordering, heeft de eigenaar of ieder betrokken persoon het recht, dertig dagen na een aanmaning, te eischen dat het onroerend goed door het gemeentebestuur wordt aangekocht of de vrije beschikking daarover terug te nemen.

Het heeft hetzelfde recht, te rekenen van den datum waarop het onroerend goed terug onder het gemeen recht is gevallen, indien de bewoning niet geëindigd is na een aan het gemeentebestuur gedane opzegging van drie maanden.

Artikel 32j. — In elke gemeente kan, door de zorgen van het college van burgemeester en schepenen, een commissie ingesteld worden, welke ermede belast is de in de gemeente beschikbare woongelegenheden op te sporen, er een lijst van op te maken, deze steeds bij te houden en daarvan aan het gemeentebestuur en aan de belanghebbenden kennis te geven.

Zoo noodig, lokt de commissie de bovenbedoelde uitoefening van opvordering uit.

Artikel 32k. — De aanzeggingen welke ter uitvoering van de bepalingen van dit hoofdstuk dienen gedaan, geschieden bij een, ter post aangeteekend schrijven.

Artikel 6.

In Hoofdstuk V van de besluitwet van 12 Maart 1945 wordt een artikel 32l ingelascht, luidend als volgt:

Artikel 32l. — Zoolang deze besluitwet van toepassing blijft, mogen de tot woongelegenheden bestemde lokalen, die gewoonlijk in huur gegeven werden en als zoodanig op 1 Augustus 1939 werkelijk bewoond waren en niet terug onder het gemeen recht zijn gevallen, niet veranderd worden in tooneel-, dans- of bioscoopzalen, restaurants of drankgelegenheden.

De inbreuken op dit artikel worden gestraft met geldboeten van 1.000 tot 10.000 frank.

Bovendien kan de rechter, in voorkomend geval, van ambtswege bevelen dat het perceel, op kosten van den overtreders, zijn vroegere bestemming moet herkrijgen.

Boek I van het Wetboek van Strafrecht, hoofdstuk VII en artikel 85 niet uitgezonderd, is toepasselijk op de bij dit artikel voorziene inbreuken.

Artikel 7.

De bepalingen van de artikelen 1bis, § 1 en §§ 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 en 10 van de besluitwet van 12 Maart 1945, zooals zij bij deze wet gewijzigd werden, zullen bij het berechten van de reeds ingeleide en thans aanhangig zijnde zaken worden toegepast.

Artikel 8.

In hoofdstuk VI van de besluitwet van 12 Maart 1945, getiteld « Overgangsbepalingen », wordt een artikel 44bis ingelascht, luidend als volgt:

Artikel 44bis. — Tot op den dag waarop een wet tot wijziging van de artikelen 1708 tot 1762/7 van het Burgerlijk Wetboek in werking zal zijn getreden, zal de wettelijke verlenging die ten goede komt aan den huurder van een onroerend goed of een gedeelte van een onroerend goed dat ingevolge een uitdrukkelijke of stilzwijgende overeenkomst tusschen partijen aangevend wordt tot het drijven van een handel of een nijverheid, of verhuurd wordt aan een ambachtsman die rechtstreeks aan het publiek verkoopt, zelfs bijaldien de verkoopverrichtingen slechts een bijzaak van

zijn beroep zouden vormen, onder voorbehoud van de toepassing van artikel 6, § 1 niet kunnen worden ingetrokken tenzij in het geval dat hij de verplichtingen welke de huurovereenkomst of de wet hem opleggen, niet zou nakomen.

Artikel 9.

De besluitwet van 5 December 1946, waarbij een voorloopige regeling wordt ingevoerd in zake den vervaltijd van sommige huurovereenkomsten, is opgeheven.

Artikel 10.

De bepalingen van deze wet zullen bij koninklijk besluit worden samenschakeld met die van de besluitwet van 12 Maart 1945.

Artikel 11.

Deze wet treedt in werking op den datum die bij koninklijk besluit zal bepaald worden.

Gegeven te Brussel, 11 Februari 1947.

NECROLOGIE

Mr Paul GRYSPEERDT

De Balie van Antwerpen is in rouw gedompeld tengevolge van het onverwacht overlijden van een harer meest vooraanstaande leden, Mr Paul Gryspeerdt.

Al wie dezen uitstekenden Antwerpschen advocaat gekend heeft, zal van zijn persoon een diepe en blijvende herinnering bewaren om wille van zijn bijzondere rijke begaafdheden, zijn grondige kennis van het recht, zijn scherp logisch verstand en zijn uiterst beminnelijken omgang.

Hij was een specialist van het burgerlijk recht en had zich in dit vak bij een uitgebreide cliënteel een werkelijke vermaardheid weten te verwerven. Samen met zijn betreurden confrater Mr Georges Hebbelynck heeft hij gedurende lange jaren aan het hoofd gestaan van een der allerbelangrijkste advocaten kabinetten der Balie van Antwerpen.

Niettegenstaande zijn drukke werkzaamheden aan de Balie vond hij nog den tijd om zich te wijden aan allerlei werkzaamheden op het gebied van den burgerplicht, waarin hij spoedig ook een vooraanstaande rol vervulde.

Tijdens de bezetting stond hij bloot aan allerlei bedreigingen en vervolgingen en was hij verplicht gedurende een paar jaar alle werkzaamheid te staken en zich schuil te houden.

Sedert de bevrijding had hij terug zijn activiteit aan de Balie hernomen, doch in de laatste maanden was op duidelijke wijze zijn veerkracht gebroken en niettegenstaande het lichaam dienst weigerde, bleef de geest even scherp en was de werklust even groot als vroeger. Tot in de laatste dagen nog pleitte hij in belangrijke zaken en deed hij klaarlijklijk zijn gestel geweld aan.

De dood heeft bij verrassing een einde gemaakt aan dit schoone leven van een groot advocaat, een moedig en beminnelijk mensch. Zijn nagedachtenis zal op intense wijze bij de magistraten der Antwerpsche rechtbanken en bij zijn confraters der Balie blijven voortleven.

Het *Rechtskundig Weekblad* biedt aan zijn nabestaanden de uitdrukking van zijn gevoelens van diepe deelname in hun rouw.

De Redactie.

RECHTERLIJK LEVEN

Bij besluit van den Regent van 7 Maart 1947 zijn benoemd :

Tot plaatsvervangend rechter :

In de rechtbank van eersten aanleg te Antwerpen, de heer Aerts E. J. M., eerste substituut krijgsauditeur te velde;

In het vrederecht van het eerste kanton Charleroi, de heer Mengoet M., advocaat te Charleroi;

Tot griffier bij de rechtbank van koophandel te Brussel, de heer Stembert I. E. L., griffier titulair bij die rechtbank, eere-adjunct griffier bij den krijgsraad te velde;

Tot adjunct-griffier bij het vrederecht van het vierde kanton Brussel, de heer Spruyt J. F., bediende ter griffie van dit vrederecht.

Bij besluit van den Regent van 7 Maart 1947 zijn aangesteld in de rechtbank van koophandel te Gent :

Tot rechter :

De heeren Taevernier A., plaatsvervangend rechter in die rechtbank; Gildemyn P., plaatsvervangend rechter in die rechtbank; Goethals T., plaatsvervangend rechter in die rechtbank.

Tot plaatsvervangend rechter :

De heeren Vanderstuyft Ch. J. M., industrieel te Gent; Dutry M. O. A., industrieel te Gent; Roegiers M., industrieel te Gent.

TIJDSCHRIFTEN

NEDERLANDSCH JURISTENBLAD, jaargang 1947, nr 11, 15 Maart 1947. — Mr W. B. Helmich, Vorderingsrecht en Rechtsvordering. — Opmerkingen en Mededeelingen : Mr P. M. J. Nolet, Nogmaals : de procedure van de tuchtrechters voor de prijzen en hun appèlrechters. — Mr H. Kingma Boltjes, De politierechter als appèlrechter van vonnissen van den tuchtrechter voor de prijzen (III). — Akten van erkenning. — Verbetering. — Prof. Mr J. M. Van Bemmelen, Rectificatie. — Prof. Mr G. E. Langemeijer, Het recht van gratie in de Bijzondere Rechtspleging. — Mr M. Oppenheimer, Nederlandsche octrooien van Duitschers. — Boek-aankondigingen. — Tijdschriften.

WEEKBLAD VOOR PRIVAATRECHT, NOTARIS-AMBT EN REGISTRATIE, Zaterdag 15 Maart 1947, 78ste jaargang, nr 3973. — Mr W. L. Snijders, Overeenkomsten met ongeoorloofde oorzaak (II, slot). — Prof. Dr P. J. A. Adriani, V.A.B.-vraagstukken (I). — W. P. Van Sikkelerus, Vermogensaanwasbelasting en oudendagsverzorging. — Prof. Dr P. J. A. Adriani, De vermogensaanwasbelasting en het huwelijk. — Tijdschriften. — Rechtsvragen. — Berichten en mededeelingen. — Broederschap der Candidaat-Notarissen. — Benoemingen, Overlijden, enz.

JOURNAL DES TRIBUNAUX, 62me année, nr 3719, 16 mars 1947. — V. Devaux, Principes directeurs d'une refonte de l'organisation judiciaire répressive au Congo. — Georges Nicolas, Doctrine. — Le calcul des indemnités en cas d'accident mortel du travail. — Jurisprudence. — La chronique judiciaire. — Bibliographie.